

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Novae Additiones Ad Notas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-22974

In quo nil aliud quam fratrum sola voluntas
Ex tua, quas villis iussio reddiderat.
Reddis eas, Cæsar, Martini pro veneratu,
Domini seu precibus semper amabilibus
Perpetui, neconon Bricej turamine sancti,
Próquo alii reliqui, & paradise, ruis,
Immo magis pro te, Iehu salvator amate,
Sis ut ei vita denique perpetua.
Pro famulis nobis etiam oratoribus aptis,
Quos sitis obruerat, frigus, & atra fames.
O Rex, & reverende, fiat renovatio fixa
A misericordia tua five salute tua.
Prævaleat regale decus, superetque potestas
Regum de morte qui coluerat bonum.
Præceptum genitoris, avi, proavi renovasti.
Hoc ster, hoc maneat, hoc nec obire queat.

FINIS.

NOVÆ ADDITIONES AD NOTAS.

Pag. 997. linea 56. post esse debere addit.
Alibi pueros virginis non cedunt, sed eorum
aures bellunt, præfatum in Gallia Narbonensi.
Pag. 1064. linea 9. post vocem Meldenis
adde, & ex veteri charta Patriacensi edita à Pe-
rardo in monumentis historiæ Burgundice pag.
42. Proclamantes quod non deberent episcopalem
receptionem facere apud sanctum Marcellinum,
qua capella est, non vicu publicu. Burchardus
confimat &c.

Pag. 1094. linea 5. addit. Offonis villa mo-
naferij dicati in honore sancti Leodegarj marty-
ris mentio extat in præcepto Ludovici Transla-
toria quod à Perardo editum est in monumentis hi-
storici Burgundice pag. 165.

Pag. 1104. post linam 43. addit sequentia.

C E L L A F R A X I L I I] Certum est monasterium illud fulsis firmo in Vafconia, Fortassis in
diœcœsi Aufensi, cùm Cimorra præponatur. In
chartulario monasterij Cimortensis legitur San-
ctum de Cella Fraxili conventionem us
Sansfurte de Agun accepere filiam suam nomine
Sancia uxorem. Qui cum veller facere nuptias,
Guillelmus de Beccavus contradixit ei, quia erat
senior ejus. Hoc audiens Sansfurte, dedit ei quin-
que solidos ut eam i' tōo relinqueret & firmaret
sibi Sanfafer generum suum & omnem proge-
niem ab ea descendensem. In eodem chartulario
reperitur mentio coiujdam Militis cui nomen erat
Fortoni de Cella Fraxili, qui vivebat anno
M C X X X I I I. Fortean Cella Fraxili monasterium
est quod hodie dicitur Cella-Medulphi, vulgo Saramon, in diœcœsi Aufensi.

C I M O R R A] Sic scribunt omnes veteres. At
in tomo quarto Galliae Christianæ scriptum est
Simorra. Vetus monasterium beatæ Mariae Vir-
gini dicatum, in quo servantur reliquie sancti
Ceratij & sancti Saturnini. Istius monasterij hos
Abbes fuissi reperio in vetustis tabulis.

Forte, sive Fortunus, circa annum 1020.

Otto Archiepiscopus Aufensi, circa an.

1030.

Pontius anno 1055. & 1068.

Gaston.

Quod tua sancta manus noper firmavit honeste
Præcepti serie, prorsus eat flabile.
Quid facient alii Regis mutatio tanti
In facto hoc fuerit ille hoste vigente malo.
I procil atque procil scelus hoc crudelè per
omne.
Tu propè iustitia vince nociva, fuga,
Quas laudes tibi, quas grates, que carmina
David,
Quod par dulce melos, vox lira, corda canet.
Nos iquidem psalmos, Missas speciale precamur,
Psallemus pro te, conjugé, prole, pie.
Sic nostri verē post nos quicunque futuri
Affidus fudent multiplicèque preces.
Sint tibi spes, virtus, lumen, victoria, Christus,
Pax, laus continuæ, Rex bone David ave.

Astarus.
Lætus, Astari successor, circa an. 1070.
Bernardus, Læti successor.
Pontius Episcopus Bigoritanus, circa an.
1076.
Petrus de Petiano, an. 1080. & 1090.
Vvillemus an. 1118. & 1122.
Petrus 1143. 1146.
P I C I A N O vulgo Pessan in diœcœsi Auf-
ensi, Vetus charta Cimortensis monasterij; Et
mihi remansit hereditas monasterium quod vulgo
dicitur Pessano in honore confraternitatis sancti Ar-
changeli Michaelis, sikmque in territorio Asta-
riacensi.

S. SAVINI] in valle Levitanensi & diœcœsi
Tariensi. Vide historiam Benearensim illuſtris-
simi vieti Petri de Marca Archiepiscopi Patiensis
lib. 9. cap. 2.
Pag. 1206. linea 19. addit. Karlomannus Lu-
dovici Balbi filius confirmavit anno DCCCLXXXI.
commutationem factam inter Geilonem Episco-
pum Lingonensem & Baldricum fidem Regis;
ut pater ex eius præcepto, quod Peratus edidit
in monumentis historiæ Burgundice pag. 158.

*Pag. 1207. linea 41. post Domini magna est
adde.* Heic tamen magnus dies non significat
diem Paschatis, sed feriam quintam sancte heb-
domadæ, qua penitentes reconciliabantur. Ca-
pitula Herardi Archiepiscopi Turonensis cap. 14.
in die magno cœta reconciliandi. Alibi dies mag-
nus &c.

Pag. 1218. linea 65. addit. Vide suprà pag. 1181.

Pag. 1233. linea 57. addit. Vide capitula Kar-
oli Calvitii. xxviii. cap. 12.

Pag. 1266. linea 24. addit. Vetus glossarium
collectione Dionysij Exiguij additum in veteri co-
dice sancti Stephani Merensis qui nunc habetur
in biblioteca Colberthina: *Sedicioſia, id est, quæ
rīſor & diſenſōnes vel iñjurias necran quæ dici-
tur in rūſica parabolā ungareb.*

*Pag. 1267. linea 64. scribe sic. O c c a s i o-
n i b u s]* Veteres libri & editio Sirmundi ha-
bent occupationibꝫ. Nos tamen mutavimus &c.

Pag. 1269. linea 46. addit. Eccardi porto Co-

G Ggg ij

mitis mentio plurima extat in monumentis historiæ Burgundicæ a Perardo editis pag. 22. & seqq. ex quibus colligitur filium illum cuius Childebranni & Donnaræ, uxores porrò habuisse Aldegundem & Richeldim, & vixisse sub imperio Ludovici Pij & Karoli Calvi.

Pag. 1283. post lineam 24. addere sequentia.

Pag. 1283. SIGNVM BOSONIS] Karolus Calvus in præcepto pro monasterio sancti Benigni Divionensis apud Perardum in monumentis historiæ Burgundicæ pag. 154. *Bos karissimus noſter Dux & Mijus Italia ſacrifice palatij noſtri Archimimifter.*

Pag. 1283. linea 33. poſt illa verba debere dari addere. Fragmentum porrò iſtud epiftola Leonis I V. ſumptum eſſe ex ea qua ad Epifcopos Britannie ſcripta eſt docet Paſchalis II. ad Baldricum Noviomensem feu Tornacensem Epifcopum ſcribens. *Idem etiam Leo, inquit, Epifcopus Britannie ſcribens, illis tamum Eccleſias quae plebes vocantur deberi decimam indicat, ubi ſacra ſancta danū baptismata. Vvalafridus Strabo &c.*

Pag. 1294. poſt lineam 57. addere sequentia.

Pag. 352. c. 3. IN IVRIA] Dubium non eſt quin legi hei debeat incuria. Similem errorē nos olim ſuſtilimus ex libro primo Salviani adverſus avaritiam, uti obſervatum illic eſt pag. 419. ſecundæ editiōnēs.

Pag. 1300. poſt lineam 56. addere sequentia.

Pag. 614. HABEAMVS VESTRAM LICENTIAM] Iure tum per omnes provincias recepto, is qui electus erat Epifcopus, ſi de Eccleſia ipſa non eraſt ad quam eligebatur, ordinari non poterat ad cathedram illam ſine conuenienti Epifcopi ſui, ut patet etiam ex hoc loco. Extat autem inſigne hujius rei exemplum apud Franciscum Bernardinum Ferratiū in libro 1. cap. 5. de antiquo ecclesiasticalium epiftolarum genere pag. 29. epiftola nimirum Ragemberci Epifcopi Vercellenſis ad Andreā Archiepifcopum Mediolanensem, quam heic defcribendam eſſe putavimus operæ preium.

In nomine Patris II & Filij T & Spiritus sancti A. Reverendissimo omnique ſacra veneratione colendo Patri Andreæ ſanctæ Mediolanensis

Eccleſie Archiepifcopo Ragembertuſ ſanctæ Vercellenſis Eccleſia humili Epifcopus præſentem & eternam in Domino felicitatem. Quia ſanctis apicibus veſtris Valfreduſ Eccleſia noſtræ Subdiaconi vobis confeſcandum Eccleſia Ipodiensi ad votum cleri & populi Praefulem expeditis, nefas à nobis aliquid ſanctis peritonibus veſtris denegari exiſtimantes, juxta morem & reverentiam canonice definitionis uſque ad gradum Subdiaconi noſtrorum prædeceſſorum ſollicitudine promotum paternitati veſtræ ad epifcopalem cathedralē Domino adminiculante concedimus promovendum. Ne ergo de ipſius vita & converſatione praefate occaſione quipiam almitati veſtræ neceſſe fit ambigere, prætentibus humiliatis noſtri litteris cum profectu ſumus, quibus illum in facro ſancta religione, in quantum audi- vimus & cognovimus, atque humana fragilitas exiſtimare ſufficit, hactenū converſatū ſumus teſtificamur, eūmque ad ministerium peragen- dum fatis profitemur idoneum; de cujus etiam commendatione, ut omnis ambiguitas abſtergar, Græca elementa cum proprii ſuppuratione numeri dignum duximus inferenda, Patris ſcili- cet & Filii & Spiritus ſancti primam litteram, Petri Apoſtoli primam litteram, nominis quoque noſtri primam, veſtri ſecundam, fratris pro- ficiſcentis tertiam, civitatis noſtræ quartam, qua- rum numerus in ſummanu deducit ipſas haber litteras confequenter adjunctas. Sed & numerum praefatis Indictionis eidem ſuppuratione, ſicut ratio diſcas, credidimus adiiciendum. Addidimus præterea nonagenarium & nonum numeros, qui- bus diuina figuræ juris uandit fine dubio pa- tener exprimuntur arcana. **D C C L X V I I .** **w, v, w, w, p, r, x, w, z, d, v.** Data Vercellis anno incarnationis Domini noſtri Iefu Christi **D C C C I V .** Indictione VII.

Pag. 1301. linea 2. addere. Adalbero Metenſis Epifcopus ſubſcriptis anno **D C C C L I I .** præ- ceptio Ottonis Imperatoris pro monaſterio S. Vi- toni Viridunensis, & illuc vocatur *Metenſis Eccleſie Archimandrita*, ut fidem facit Metenſius in hiſtoria Epifcoporum Metenſium pag. 312.

F I N I S.